

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เล่มที่ ๘

บทบรรณาธิการ

คำถาม ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาใหม่ แต่ปรากฏว่าผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงลายมือชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายให้ผู้พิพากษาคนใหม่นั่งพิจารณาคดีแทน ดังนี้ ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีแทนได้นัดพร้อมเพื่อกำหนดวันนัดสืบพยานคู่ความมีอำนาจทำคำพิพากษาหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๔๐๐/๒๕๖๔

ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาใหม่ ถือได้ว่าคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นมิใช่เพียงการทำคำพิพากษาอย่างเดียว เมื่อ น. ผู้พิพากษาซึ่งนั่งพิจารณาและลงลายมือชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่จึงเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่อาจจะนั่งพิจารณาคดีต่อไปได้ซึ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๘ (๓) ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นของศาลนั้นซึ่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายนั่งพิจารณาคดีแทนต่อไปได้

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายให้ ว. นั่งพิจารณาคดีแทน ว. จึงมีอำนาจดำเนินกระบวนการ เมื่อ ว. อ่านคำสั่งศาลฎีกาที่เห็นพ้องด้วยกับคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ที่ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาใหม่ให้คู่ความฟัง แล้วนัดพร้อมเพื่อกำหนดวันนัดสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยและสอบถามโจทก์และจำเลยเกี่ยวกับการสืบพยานของโจทก์และจำเลยซึ่งโจทก์และจำเลยแถลงร่วมกันว่าไม่ประสงค์สืบพยานเพิ่มเติม ขอถือเอาคำเบิกความและพยานหลักฐานได้สวนมูลฟ้องและในชั้นพิจารณาเท่าที่มีและอ้างส่งในสำนวนประกอบการพิจารณาพิพากษา โจทก์และจำเลยไม่ติดใจสืบพยานอีกต่อไป และสั่งว่าคดีเสร็จการพิจารณาและมีคำพิพากษา ดังนี้ ถือได้ว่า ว. นั่งพิจารณาคดีโดยชอบด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๘ (๓) แล้วและมีอำนาจทำคำพิพากษาได้ กรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ในระหว่างการทำคำพิพากษา ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่อาจทำคำพิพากษาในคดีต่อไปได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๙ (๓)

คำถาม คดีอาญา จำเลยฎีกาโดยคัดลอกข้อความมาจากอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสิ้น ทั้งที่เหตุผลในการวินิจฉัยของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์แตกต่างกัน ดังนี้ ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาในศาลชั้นต้นหรือชั้นอุทธรณ์จะอนุญาตให้ฎีกา ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๙๕๒/๒๕๖๔

จำเลยฎีกาโดยคัดลอกข้อความมาจากอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสิ้นมีการแก้ไข เฉพาะคำว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๗ เป็นศาลฎีกา และมีส่วนเพิ่มเติมพิมพ์ตกหรือพิมพ์ผิดไปจาก อุทธรณ์บ้างเล็กน้อยในรายละเอียด ดังนี้ ฎีกาของจำเลยเป็นการโต้แย้งเฉพาะคำพิพากษา ศาลชั้นต้นมิได้โต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ว่าพิพากษาไม่ชอบอย่างไร หรือไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ เพราะเหตุใด **ทั้งเหตุผลในการวินิจฉัย ของศาลชั้นต้นกับศาลอุทธรณ์ภาค ๗ แตกต่างกัน** จึงเป็นฎีกาที่มีได้คัดค้านคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ อันเป็นการไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๓ วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๒๕ และมี**อาจใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑** ได้ การที่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ อนุญาตให้ฎีกาและ ศาลชั้นต้นรับฎีกาของจำเลยมา ย่อมเป็นการไม่ชอบ

คำถาม จำเลยยื่นคำร้องขอให้แก้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ศาลฎีกา มีคำพิพากษาถึงที่สุดในเรื่องดังกล่าวแล้วจำเลยยื่นคำร้องขอให้แก้คำพิพากษาหรือคำสั่งอีก เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๑๓๕/๒๕๖๔

จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นไต่สวนแก้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๘๘ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๑๕ เพื่อให้คำนำนวนหักวันถูกคุมขังของจำเลยใหม่ ศาลฎีกามีคำพิพากษา ถึงที่สุดว่า ศาลออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดโดยหักวันถูกคุมขังให้จำเลยชอบแล้ว การที่ จำเลยยื่นคำร้องเรื่องศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วนั้นอีก เป็นการดำเนินกระบวนการ พิจารณาซ้ำ หากใช้การแก้ไขข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือข้อผิดหลงอื่น ๆ ตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๓ ที่จำเลยจะมีสิทธิดำเนินกระบวนการพิจารณาในเรื่องที่ ศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดไปแล้วได้ไม่

คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยถอนคำคัดค้านการรังวัดที่ดินพิพาท จำเลยให้การว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยเป็นคดีมีทุนทรัพย์ หรือไม่

จำเลยอุทธรณ์โดยชำระค่าขึ้นศาลในส่วนของที่ดินพิพาทตามฟ้องเดิมและฟ้องแย้ง แต่เพิกเฉยไม่ชำระค่าขึ้นศาลเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับค่าเสียหายตามคำสั่งศาล ดังนี้ ศาลจะจำหน่ายคดีทั้งหมดโดยถือว่าจำเลยทิ้งฟ้องอุทธรณ์ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๓๒๓/๒๕๖๔

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ ๒ ถอนคำคัดค้านการรังวัดที่ดินที่พิพาทซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโฉนดที่ดินของโจทก์และให้จำเลยที่ ๒ ชำระค่าเสียหายถึงวันฟ้อง ๖๘,๔๐๐ บาท และค่าเสียหายเดือนละ ๕,๗๐๐ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปแก่โจทก์ จำเลยที่ ๒ ให้การและฟ้องแย้งว่า **ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยที่ ๒** ดังนี้ เป็นคดีมีทุนทรัพย์

คดีมีทุนทรัพย์ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ ๒ ถอนคำคัดค้านการรังวัดที่ดินของโจทก์ ให้จำเลยที่ ๒ ชำระค่าเสียหาย ๖๖,๖๐๐ บาท และชำระค่าเสียหายในอัตราเดือนละ ๕,๕๕๐ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปแก่โจทก์ จำเลยที่ ๒ อุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์ ภาค ๖ ยกฟ้องโจทก์และให้จำเลยที่ ๒ ชนะคดีตามฟ้องแย้ง โดยอุทธรณ์ว่า โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายจากจำเลยที่ ๒ ดังนี้ จำเลยที่ ๒ **จะต้องชำระค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ในส่วนของที่ดินพิพาทตามฟ้องเดิมและฟ้องแย้ง และในส่วนของค่าเสียหายตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ๖๖,๖๐๐ บาท**

จำเลยที่ ๒ อุทธรณ์โดยชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ตามทุนทรัพย์ในส่วนของที่ดินพิพาทตามฟ้องเดิมและฟ้องแย้ง มิได้ชำระค่าขึ้นศาลในส่วนของค่าเสียหาย ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นเรียกจำเลยที่ ๒ ชำระค่าขึ้นศาลในส่วนของค่าเสียหายให้ครบภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนดก่อนอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ซึ่งศาลชั้นต้นได้แจ้งคำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค ๖ แก่จำเลยที่ ๒ ให้ชำระให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดแล้วและยังได้แจ้งแก่ทนายความจำเลยที่ ๒ ด้วย ทนายความจำเลยที่ ๒ แถลงว่าชำระครบถ้วนแล้ว และได้ชำระให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลา จึงเป็นการที่จำเลยที่ ๒ เพิกเฉยไม่ดำเนินการภายในเวลาที่ศาลกำหนดจนศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มีคำสั่งจำหน่ายคดีของจำเลยที่ ๒ และส่งคำสั่งมายังศาลชั้นต้นแล้ว ดังนี้ ย่อมล่วงเลยกำหนดเวลาที่จำเลยที่ ๒ จะชำระค่าขึ้นศาลเพิ่มในส่วนของค่าเสียหายตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นได้

จำเลยที่ ๒ ชำระค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ในส่วนของที่ดินพิพาทตามฟ้องเดิมและฟ้องแย้งครบถ้วน แต่เพิกเฉยไม่ชำระค่าขึ้นศาลเฉพาะส่วนค่าเสียหาย ต้องถือว่าจำเลยที่ ๒ ทิ้งฟ้องอุทธรณ์เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับค่าเสียหายตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์

ภาค ๖ ชอบที่จะสั่งจำหน่ายคดีได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๔ (๒) ประกอบมาตรา ๒๔๖ เฉพาะในส่วนค่าเสียหายเท่านั้น จะสั่งจำหน่ายคดีทั้งหมดรวมถึง อุทธรณ์ในส่วนที่เกี่ยวกับที่ดินพิพาทตามฟ้องเดิมและฟ้องแย้งด้วยไม่ได้

คำถาม พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยข้อหาพยายามฆ่า บิดาโดย ชอบด้วยกฎหมายของผู้เสียหายจะยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเรียกค่า ปลงศพและค่าขาดไร้อุปการะได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๒๗๓/๒๕๖๓

ความผิดฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต และฐานพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้ลงโทษจำคุกจำเลยกระหนังไม่เกินห้าปี ต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ฎีกาของจำเลยที่ว่า จำเลยไม่ได้กระทำความผิด เป็นฎีกาโต้แย้งดุลพินิจ ในการรับฟังพยานหลักฐานของศาล เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว

โจทก์ไม่ได้ตัวผู้เสียหายที่ ๑ มาเบิกความเนื่องจากผู้เสียหายที่ ๑ ถึงแก่ความ ตายไปก่อนแล้ว อันเป็นเหตุจำเป็นที่จะรับฟังบันทึกคำให้การของผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งเป็น พยานบอกเล่าได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง

ค่าสินไหมทดแทนที่ผู้เสียหายจะมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ ต้องเป็นความเสียหายที่เกิดจาก การกระทำความผิดที่พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องเท่านั้น ผู้เสียหายจะเรียกร้องค่าสินไหม ทดแทนจากความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิดที่ไม่ถูกฟ้องไม่ได้ เมื่อพนักงานอัยการ โจทก์ไม่ได้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ผู้ร้องก็จะเรียกร้องเอาค่าสินไหม ทดแทนจากความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ชีวิต (ค่าปลงศพและค่าขาดไร้อุปการะ) ไม่ได้

(คดีนี้พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องข้อหาพยายามฆ่า ระหว่างพิจารณาผู้เสียหายที่ ๑ ถึงแก่ความตาย)

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์

บรรณาธิการ